

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Чердниченко К.Е., студент, **Валенкевич Л.П.**, к.е.н., доц.
Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

Формування інформаційно-технологічного суспільства, а також зміни в соціально-економічному розвитку держави потребують підготовки менеджерів нового покоління. Шляхи реформування професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема менеджерів, знайшли відображення в Законах України "Про освіту", "Про вищу освіту", Державній національній програмі "Освіта" (Україна XXI століття).

Підвищення якості освіти менеджерів, забезпечення її мобільності, конкурентоспроможності на ринку праці вимагає подальшого вдосконалення організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. У практиці професійної діяльності менеджер має справу з конкретними людьми. У зв'язку з цим виникає необхідність формування в майбутніх керівників уміння вибудовувати особливу манеру спілкування. Саме від комунікативних здібностей менеджерів, знання загальних та специфічних особливостей професійного спілкування, спрямованості залежить забезпечення гуманістичних взаємин у професійній діяльності.

В останні роки проблема підготовки майбутніх менеджерів знайшла відображення в наукових дослідженнях Замкової Н.Л., Володарської-Золи Л., Куліш О.І., Лівенцової І.А., Логутиної Н.В., Бондаревої Л.І. та багатьох інших науковців. Коротко узагальнимо основні ідеї.

Володарська-Зола, окреслюючи професійну підготовку майбутніх менеджерів, зазначає, що підготовка менеджерів у вищих технічних навчальних закладах має реалізуватися на економічно-економетричній, гуманітарній і технічній базі і має гарантувати студентам одержання, крім професійних знань у галузі організації та управління, економіки, фінансів, маркетингу, також гуманітарні знання. А також до подальших напрямів дослідження цієї важливої проблеми відносить порівняльний аналіз неперервної професійної освіти в Польщі, Україні та західноєвропейських державах, психолого-педагогічних та організаційних підходів до забезпечення наступності в діяльності старшої профільної школи, професійно-технічного та вищого навчального закладу технічного профілю. [1]

Гринчук О.І. висвітлює основні підходи щодо розуміння сутності та змістовних характеристик комунікативної підготовки майбутніх менеджерів. Діяльність менеджера, в його дослідженні, розглядається з антропоцентричних позицій, тому дисциплінам психологічного спрямування відводиться надзвичайно важливе значення в процесі його професійного становлення. Міжособистісне спілкування визначається

генезисно первинною і фундаментальною складовою розвитку управлінського спілкування. [2]

Сікорська Л.О. обґрунтовує педагогічні умови ефективного формування комунікативних умінь як засобу підготовки майбутніх менеджерів до іншомовного спілкування у професійній діяльності. У дослідженні розкриті специфічні особливості професійно спрямованого навчання, яке забезпечується створенням у навчальному процесі комунікативних ситуацій, адекватних умовам майбутньої професійної діяльності студентів; доведено, що комунікативність навчальних вправ, які моделюють певний відрізок реального процесу комунікації і зберігають суттєві риси модельованої діяльності, сприяє успішності засвоєння іноземних мов. [3]

Проблема підвищення рівня готовності майбутнього менеджера організацій до професійного спілкування окреслені в дослідженні Куліш О.І. Необхідними умовами ефективного здійснення процесу становлення майбутнього фахівця автором визнано міжособистісну взаємодію, ситуативну рефлексію та особистісну регуляцію. Доведено можливість досягнення високого рівня оволодіння основами професійного спілкування майбутніх менеджерів організацій за умови системної побудови педагогічного процесу, спрямованості його на особистісно-орієнтоване засвоєння змісту освіти.

Наукове дослідження Бондаревої Л.І. присвячено вирішенню проблеми використання навчального тренінгу у професійній підготовці майбутніх менеджерів організацій в економічних університетах. Розроблено та обґрунтовано організаційно-педагогічні засади використання навчального тренінгу у професійній підготовці майбутніх менеджерів організацій в економічному університеті, які включають: практичну модель навчального тренінгу; педагогічні етапи розробки програми і методика проведення навчального тренінгу; критерії ефективності використання навчального тренінгу у професійній підготовці майбутніх менеджерів організацій; вимоги до особистості викладача-тренера та його методичної підготовленості.

Беручи до уваги вищеперераховані наукові дослідження, які представлені у педагогічній науці за останні 7 років, можемо зробити висновок, що проблема підготовки майбутніх менеджерів є актуальною і постійно знаходиться в полі зору науковців. Проте, на мою думку, потребує уваги проблема виокремлення та обґрунтування педагогічних умов професійної адаптації менеджерів, що може стати завданням подальших наукових досліджень.

1. Влодарська-Зола, Л. Професійна підготовка майбутніх менеджерів у вищих технічних навчальних закладах [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. / Володарська-Зола Лідія ; Ін-т педагогіки та психології професійної освіти АПН України. – К., 2003. – 20 с.

2 Гринчук, О. І. Психологічні засади комунікативної підготовки майбутніх менеджерів [Текст] : автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Гринчук Олександра Іванівна ; Прикарпатський національний ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2004. – 22 с.

3. Сікорська, Л. О. Формування комунікативних умінь майбутніх менеджерів у процесі вивчення іноземних мов [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. / Сікорська Лариса Олегівна ; Ін-т вищої освіти АПН України. – К., 2005. – 20 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 247-249.